

Europa i ett nötskal

Vad är Europeiska unionen?

Den är europeisk = unionen ligger i Europa.

Den är en union = den förenar länder och människor.

Kom så tar vi en närmare titt. Vad har alla européer gemensamt?

Hur har Europeiska unionen utvecklats? Vad gör den idag?

Europa - vår kontinent

Europa är en av sju världsdelar. Den sträcker sig från Arktis i norr till Medelhavet i söder och från Atlanten i väster till Uralbergen i öster.

Europa har över 700 miljoner invånare. Av dessa bor 500 miljoner i Europeiska unionen.

Europa - vårt förflutna

Européerna delar inte bara en världsdel utan också ett förflutet. Den grekiska filosofin, Romarriket, kristendomen, reformationen och upplysningen: allt detta har format vårt tankesätt, hur vi känner och hur vi handlar.

Det kan man se i våra språk. Många ord i de europeiska språken har gemensamma rötter i den antika grekiskan och latinet. Orden *Europa* och *demokrati* t.ex. kommer från grekiskan och ordet *union* härstammar från latinet.

Nya strömningar inom musik, arkitektur och litteratur har under århundradenas lopp inspirerat konstnärer och artister i hela Europa. Titta på gotiska kyrkor i Spanien eller Polen eller lyssna på klassisk musik komponerad av italienska eller österrikiska kompositörer.

Familjen Mozart (Wolfgang Amadeus Mozart med sin pappa Leopold och sin syster Nannerl) reste runt i Europa flera gånger.

Krigen i Europa

Tyvärr handlar inte Europas historia bara om stora framgångar som vi kan vara stolta över. Under århundradenas lopp har Europas länder utkämpat fruktansvärda krig mot varandra.

Under 1900-talet startade i vår världsdel två stora krig som spred sig till andra länder runtom i världen.

Nästan alla byggnader i Warszawa låg i ruiner vid slutet av andra världskriget.

De två världskrigen ledde till att miljontals människor dog och till att Europa lades i ruiner och fattigdomen spreds.

Vid slutet av andra världskriget undrade människorna i Europa:

Kan man göra något för att undvika sådana fruktansvärda krig i framtiden?

Kan européerna någonsin lära sig att samarbeta istället för att föra krig mot varandra?

Detta hände sen.

Hur Europeiska unionens uppstod

Europeiska kol- och stålgemenskapen

För att trygga freden bestämde sig sex länder – Belgien, Frankrike, Italien, Luxemburg, Nederländerna och Tyskland – för att arbeta tillsammans. De grundade Europeiska kol- och stålgemenskapen för att gemensamt kontrollera det som krävs för att kriga: stål till vapen och kol till fabrikerna. På så sätt kunde länderna inte i hemlighet rusta sig för krig.

Fördraget om Europeiska kol- och stålgemenskapen undertecknades i Paris 1951.

Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEG)

Europeiska flaggan antogs 1985 av Europeiska ekonomiska gemenskapen.

De sex länderna kom så bra överens att de bestämde sig för att ta nästa steg och bilda Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEG). Med *ekonomisk* menas här pengar, företagande, sysselsättning och handel.

Huvudmålet var att skapa en *gemensam marknad*. Med detta skulle alla nationella hinder - t.ex. gränskontroller, väntetider och tullar - avskaffas och Europa skulle vara som ett land.

Europeiska unionen (EU)

Genom åren anslöt sig allt fler länder till gemenskapen, som började utvidga sina samarbetsområden till att också omfatta t.ex. miljöskydd och bättre bil- och järnvägar i hela Europa. Gemenskapen bestämde sig därför att byta namn till *Europeiska unionen*.

Under tiden hade spännande saker hänt utanför EU:s gränser. År 1989 frigjorde sig de central- och östeuropeiska länderna från kommunismen. Den så kallade järnridån, en hemsk skiljelinje mellan östra och västra Europa, öppnades.

De länder som frigjorde sig från kommunismen ändrade sin lagstiftning, omvandlade sin ekonomi och blev EU-medlemmar. Idag har EU 28 medlemsländer (se sida 6).

Rester av järnridån i f.d. Tjeckoslovakien

Vad gör Europeiska unionen idag?

EU strävar efter att förbättra livet för oss alla. Här är några exempel.

Frihet för alla

Medborgarna i EU-länderna har rätt att bo, arbeta eller studera i vilket medlemsland som helst. Du behöver inte längre ha pass när du passerar gränsen till de flesta EU-länder.

(©Fotolia/Rido)

Frihet för unga människor

EU stöder studenter och ungdomar som vill studera eller göra praktik i något annat europeiskt land än sitt eget.

(©Shutterstock/Gena96)

Pengar

För några år sedan hade varje EU-land sina egna pengar, eller "valuta". Nu har många EU-länder samma valuta, euron.

Hjälp till fattigare regioner

Vissa regioner i EU behöver pengar för att kunna bygga nya vägar och järnvägar. På andra platser söker många jobb. Här kommer EU in i bilden. EU hjälper till att betala nya vägar och järnvägar och stöttar företag för att skapa nya arbetstillfällen.

Hjälp till grannländer

EU hjälper andra länder att förbättra skolsystemen, sjukhusen och den sociala tryggheten.

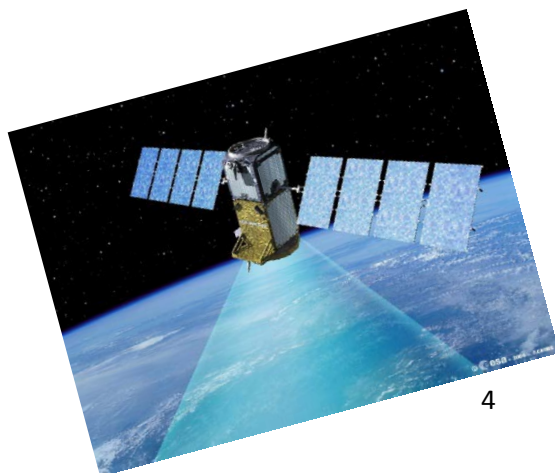

Lida och Alina från Moldavien har tagit del av denna hjälp.

Idag gör EU många fler saker, t.ex.

- bidrar till renare luft och bekämpar klimatförändringen,
- ser till att telefonsamtal och sms blir billigare,
- ser till att maten vi äter är säker,
- hjälper till med att spara energi.

EU jobbar också i rymden med satelliter, som hjälper bilarna att röra sig smartare på vägarna och gör flygtrafiken säkrare.

Hur fattar Europeiska unionen beslut?

Europeiska kommissionen

består av 28 politiker, en från varje medlemsland. De kallas kommissionärer. Kommissionen försöker se vad som är bäst för EU som helhet. Den föreslår lagar och ser till att EU-fördragen följs.

Europaparlamentet

företräder alla EU-invånare.

Parlamentsledamöterna väljs vart femte år i val där varje vuxen EU-medborgare har rösträtt.

Tillsammans med rådet diskuterar och antar parlamentet nya EU-lagar.

Rådet är EU-ländernas röst utåt. Ministrar från alla EU-länder träffas regelbundet för att anta nya EU-lagar.

Europeiska rådet består av EU-ländernas ledare (stats- och regeringschefer), som träffas för att bestämma den allmänna strategin för EU.

EU-domstolen ser till att alla medlemsländer följer de lagar som de har antagit. Domstolen kontrollerar också att lagarna är förenliga med de grundläggande rättigheterna, t.ex. att yttrande- och tryckfriheten respekteras.

Medlemsländer i Europeiska unionen

Vilka länder är medlemmar i EU och när gick de med i unionen?

Detta kan du se i tabellen nedan och på kartan.

1951	Belgien, Frankrike, Italien, Luxemburg, Nederländerna och Tyskland
1973	Danmark, Irland och Storbritannien
1981	Grekland
1986	Portugal, Spanien
1995	Österrike, Finland, Sverige
2004	Cypern, Estland, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Slovakien, Slovenien, Tjeckien och Ungern
2007	Bulgarien, Rumänien
2013	Kroatien

Vill du veta mer?

Vill du veta mer om de språk vi har i Europa, varifrån de kommer, deras historia och om EU i allmänhet?

Ta en titt på **Europa: en upptäcktsfärd!**

Här hittar du broschyren

https://europa.eu/teachers-corner/age-ranks/ages-9-12_sv

Ett spel online <http://europa.eu/europago/explore/init.jsp?>

I **Barnhörnan** hittar du fler EU-spel och frågesporter. Det finns mycket att ta reda på och här är bästa platsen att göra det på!

http://europa.eu/kids-corner/index_sv.htm.

Vi önskar dig mycket nöje!

© EU, om inte annat är angivet